

федерација услов демократије, а да је унитаризам недемократски и искључиво централистички. То је зато што и у унитарној и централистичкој држави постоје средства и решења којима унитарна власт, фигуративно речено, може да се смањи, ублажи, пренесе из једног (вишег) на друге (ниже) центре одлучивања. Та демократичност унитарне државе се пре свега постиже децентрализацијом власти у њој али и путем деконцентрације власти јер и тај процес значи извесно приближавање власти народу па тако и припремну фазу за шире спровођење децентрализације. Децентрализација унитарне државе је инструмент помоћу кога се нецентралним органима оставља извесан степен самосталности у односу на централне државне органе. Или још јасније речено, ова децентрализација подразумева постојање територијалних јединица (и локалних органа у њима) које располажу правом да самостално одлучују у већем или мањем обиму и чије органе бирају сами грађани тих јединица с тим да у вршењу својих функција ти локални органи подлежу контроли централних органа власти. Ова децентрализација власти услед одређеног обима или ширине овлашћења којима располажу локални органи у тим заједницама, може да буде већа или мања, да има вид локалне самоуправе или аутономије. Децентрализација власти је добра у свим облицима јер приближава власт човеку и његовим интересима, „спушта“ је до локалног нивоа живота на коме се лакше решавају животне потребе људи. Зато децентрализација има у себи више гибкости и олакшава управној власти боље прилагођавање локалним потребама, чиме се искључује једнообразност државног живота. Систем децентрализације погодује увођењу лаичког елемента у локалној управи, чиме се постиже избегавање сувишног бирократизовања управне власти па је, по нашем Слободану Јовановићу, децентрализација школа самоуправе јер се у њој грађани уче да сами управљају собом.⁸

2. ДЕКОНЦЕНТРАЦИЈА ВЛАСТИ

Иако је унитарна држава у принципу демократска и децентрализована, не значи да јој је страна и централизација и да не може и централистички да се организује. Оваква централизована унитарна држава може да се организује на принципу концентрације или деконцентрације. Концентрација власти у унитарној држави је данас искључена, то је више теоријска могућност, него што је реалност. Теоријски, она би значила да само централни органи власти, такве државе врше све атрибуте власти и то